

باپیروی از این ها و گرمی داشت فرهنگ نروزی، سال ۱۴۰۰ خورشیدی را بهمه مبارک می گویم

عطالله عنایت رادمرد

از لابلای یادداشت ها و نبشته های روزمره ام

آشوب فکری و نحوه عملکرد اداره بایدن در مورد غرب آسیا گره خوردن منافع کشورهای همجوار و منطقه با منافع قدرت های بین المللی ایالات متحده بدنبال "راه میانه" بمنظور خروج از کشور ما

فیلم تهیه شده را فقط یکبار باید مشاهده نمود، نه چند بار
نسخه حکومت موقت چه دردی را دوا خواهد نمود؟
جامعه اطلاعاتی، چگونگی سیاست و تفکر جمعی
خواب های آشفته و پیامدهای نابکاران

غرب آسیا از نقطه نظر ژئوپولیتیک و ژئواکونومیک، اهمیت ویژه ای برای قدرت ها بزرگ دارد؛ از اینرو تاریخ سده پستین این منطقه فراز و نشیب های بیشماری داشته است. پژوهش حاضر به روش تحقیق ترکیبی و با ابراز مطالعات اسنادی و مصاحبه می کوشد باین پرسش پاسخ دهد که با توجه با اسناد امنیت ملی ایالات متحده و نظر کارشناسان، راهبرد آتی ایالات متحده در غرب آسیا چه خواهد بود؟ بمنظور پاسخ باین پرسش، سه سناریو بررسی شده است: "تداوم حضور در غرب آسیا"، "کاهش حضور در غرب آسیا" و "خروج کامل از غرب آسیا". بررسی اسناد سیاست خارجی و اسناد امنیت ملی امریکا نشان می دهد که راهبرد جدید غرب آسیایی این کشور تغییر کرده و دیگر تمایلی ندارد همچون گذشته بیشتر تمرکز خود را روی این منطقه معطوف نماید که به معنای کاهش اهمیت غرب آسیا برای ایالات متحده و تمایل این کشور با استفاده از راهبرد "مدیریت از راه دور" و "عدم مداخله مستقیم" در قالب سناریوی کاهش حضور در غرب آسیاست. در حالی که نتایج بدست آمده می رساند که بسیاری از شهروندان کشور ما، سناریوی استمرار حضور را محتمل ترین سناریو می پندارند. استمرار حضور بشیوه پرهزینه گذشته را ناممکن دانسته و در باره تغییر شیوه حضور امریکا در منطقه هم نظر می باشند.

با رویکار آمدن اداره جدید واشنگتن بر هبری جوبایدن و بویژه پس از اجرای مراسم حلف وفاداری نامبرده بمثل به رئیس جمهور برگزیده شده ایالات متحده، از تاریخ ۲۰ ماه جنوری سال روان، پروسه بازنگری سیاست ها و عملکردهای اداره قبلی، بشمول ایجاد تغییراتی در مجموعه سیاست خارجی آن کشور آغاز گردید. در نخستین روزکاری ریاست جمهوری در ایالات متحده، بایدن، بتعداد ۱۵ دستورالعمل های اجرایی را به هدف غیرقانونی شمردن اقدامات و عملکردهای رئیس جمهور پیشین ایالات متحده امضا نمود. قابل یاددانهایی پنداشته می شود که از جمله اختلاف نظرهای موجود در عرصه سیاست خارجی ایالات متحده، در برگزیده برگشت آن کشور به توافقنامه پاریس در مورد اقلیم و عودت به سازمان صحتی جهان می باشد. نحوه عملکرد و شیوه فعالیت های بایدن در زمینه سیاست خارجی، بگونه کلی در جهت کاملن معکوس آنچه ترا مپ در زمینه یاد شده انجام می داد، سیر می نماید. بایدن در صدد آنست تا بمنظور احیاء و تثبیت تصویر کشورش بمثابه عامل اثربخش و مؤثر در عرصه جهان سعی ورزد. با توجه با اهمیت منحصر بفرد منطقه غرب آسیا در مجموعه سیاست خارجی ایالات متحده، دولت بایدن بزودی بازنگری پروسه سیاست واشنگتن در مورد مهمتر

بین مسایل مورد بحث، مناطق بحران زأ بشمول افغانستان، یمن، ایران و رژیم صیہونیستی را آغاز نمود. مسایل مربوط به کشور عزیز ما افغانستان، همچنان بمثابة پرسش قابل بحث شمرده شده و در شرایط کنونی، جز دستور کار اداره بایدن قرار دارد. کاخ سپید طی اعلامیه ایی در اوایل سالروان وضاحت بخشید که مشاور شورای امنیت ایالات متحده در جریان صحبت تیلیفونی با همتای افغانش اظهار نمود کاداره جدید واشنگتن در نظر دارد تا مؤافقتنامه ترامپ و "طالب"ها را که در امتداد سال پارامضاً رسید، مورد بازنگری قرار دهد. در این مورد قبل از همه، وزیر امور خارجه ایالات متحده، طی جلسه گفت و شنود در مجلس سنای کشورش افزود که وی، مؤافقتنامه یاد شده را مورد بررسی قرار می دهد. دولت افغانستان و "طالب"ها اظهار نمودند کآنها نیز منتظر نتایج و چگونگی سرنوشت توافقنامه یاد شده بویژه پس از مراسم حلف وفاداری بایدن در کاخ سپید بمثابة رئیس جمهور منتخب ایالات متحده می باشند تا موضعگیری جدید اداره بایدن در مورد توافقنامه یاد شده واضح و مبرهن گردد.

مقام های "طالب"ها هشدار دادند که اگر ایالات متحده به تهدش در عرصه فراخواندن نظامیان آنکشور از اراضی افغانستان عمل ننماید، آنها ناگزیر خواهند گردید تا باتخاذ تصامیم جدی و قاطعی در مورد اقدام ورزند. گفتنی است که پس از عقد توافقنامه میان ایالات متحده و "طالب"ها طی ماه فبروری سال پار، واشنگتن متعهد به فراخواندن نظامیان امریکایی الی ماه می سالروان از اراضی کشور ما گردیدند. از جانب دیگر، ایالات متحده اعلا م نمود که در صورتی به فراخواندن نظامیان کشورش از افغانستان اقدام خواهد نمود که "طالب"ها نیز باجرای تهدات شان که در توافقنامه دوحه از آن تذکار بعمل آمده، صادق بوده و وفاداری شان را در زمینه، عملن باثبات رسانند. در اوایل سال جدید ترسایی، تعداد مجموعی نظامیان امریکایی در اراضی متعلق به کشور ما بر بنیاد دستور ترامپ از ۴۵۰۰ تن به ۲۵۰۰ تن کاهش حاصل نمود.

بر بنیاد توافقات یاد شده، بتعداد پنج هزار تن از زندانیان "طالب"ها از زندان های کشور آزاد گردیدند که پس از آزادی آنها، مقام های امنیتی کشور، خبرهایی از عودت عده ای از آنها به میدان ها و کارزارهای جنگی علیه دولت به نشر سپردند. مطابق مواد توافقنامه یاد شده، تمامی نظامیان امریکایی باید طی مدت زمان ۱۴ ماه سرز مین کشور ما را باید ترک نموده و ده روز پس از امضای مؤافقتنامه یاد شده، مذاکرات و گفتگوهای میان افغانی باید آغاز گردد. قابل یاددهانی پنداشته می شود که با کاهش نظامیان امریکایی در افغانستان، "طالب"ها مشاهده نمودند که امکانات تشدید درگیری میان دولت افغانستان و مخالفان مسلح عملن موجود می باشد. بر این بنیاد، حملات تهاجمی آنها بر مواضع قوتهای دولتی و همچنان علیه اهداف ملکی و محلات غیر نظامی تشدید گردید. در واقعیت امر، ایالات متحده زمانی که وارد افغانستان گردیدند، سبب ساز و عامل تحریک جنگ و درگیری های مسلحانه در کشور گردیده، بیشترین شهروندان کشور را به هلاکت رسانیده و تاحدامکان به ویرانی و تخریب زیر ساخت های افغانستان مبادرت ورزیده و در امتداد زمان زمامداری ترامپ، با اقدامات منحصر بفرد شان، خلای امنیتی را در کشور بوجود آوردند.

از جانب دیگر، وزیر امور خارجه ایالات متحده اظهار نمود کاداره واشنگتن تاکنون در مورد افغانستان تصمیمی در مورد افغانستان اتخاذ ننمود است. نامبرده همچنان ادامه داده افزود که در کمیته استماعی مسایل بین المللی کنگرس ایالات متحده یادآوری بعمل آمد که تاکنون دولت برهبری بایدن در مورد افغانستان تصمیمی اتخاذ ننموده است. نامبرده همچنان علاوه نمود که مسأله فراخواندن نظامیان کشورش الی ماه می سالروان از افغانستان را نیز مورد بازنگری قرار خواهند داد. اما تاکنون هیچگونه تصمیمی در مورد یاد شده اتخاذ نگردیده است.

رسانه ها یادآوری می نمایند که اداره برهبری جو بایدن، قبلن اعلام نموده بود که در مورد افغانستان، بشمول فراخواندن نظامیان آن کشور بخانه، بویژه پس از چگونگی اجرای تعهدات تعیین شده توسط "طالب"ها که در مؤافقتنامه از آنها تذکر بعمل آمده، باتخاذ تصمیمی در مورد مبادرت خواهد ورزید. اما از جانب دیگر، آیا اداره بایدن بگونه واقعی در صدد ختم جنگ و به پایان رسانیدن درگیری های مسلحانه در کشور ما می باشد؟

قابل یاددهانی پنداشته می شود که کاخ سپید مدتی قبل، برخی از مفاد ستراتیژی امنیت ملی آن کشور را بر شمرد.

در سند ۲۴ صفحه یی اداره جدید واشنگتن، از جمله اصل توسل به قوه و گسیل نمودن نظامیان آن کشور بخارج

از محدوده ایالات متحده زمانی در دستور روز قرار خواهد گرفت که چنین اقدامی، سبب ختم و به پایان رسانیدن درگیری مسلحانه گردد.

چنانچه یادآوری بعمل آمد که ایالات متحده در صدد ختم جنگ های دوامدار و بی پایان، از جمله ختم و به پایان رسانیدن درگیری های مسلحانه در کشور ما می باشند. به پنتاگون هدایت داده شده تا از سرمایه گذاری بیشتر بر سیستم منسوخ نظامی خودداری نموده، در بخش ایجاد و تهیه تسلیحات جدید و مدرن مبادرت ورزیده و به تولید وسایل مؤثر بمنظور جلوگیری از حملات سیبری همت گمارند. همچنان اطلاع داده می شود که ستراتیژی کامل امنیت ملی ایالات متحده، بعدن تهیه و تدوین خواهد گردید. اما در امتداد روزهای پسین، وزیر امور خارجه ایالات متحده، طی نامه ای عنوانی اشرف غنی، شرایط و برنامۀ آشتی و مصالحه با "طالب" ها را مطرح نمود.

بر بنیاد اخبار و اطلاعات به نشر رسیده در رسانه های افغانی و امریکایی، وزیر امور خارجه ایالات متحده پیشنهاد تدویر کنفرانس بین المللی در مورد افغانستان تحت نظرو قیادت سازمان ملل را در ترکیه پیشنهاد نمود تا شرایط را بمنظور تشکیل دولت مؤقت با شرکت و سهمگیری سایر جناح ها بشمول "طالب" ها در آن مساعد و مهیا نمایند. نامبرده همچنان اظهار نمود که به نماینده ایالات متحده در امور افغانستان وظیفه سپرده شده تا با ارائه مساعدت های لازم، دولت افغانستان و "طالب" ها را در زمینه سرعت بخشیدن به پروسه صلح و آشتی ملی یاری رسانند. یادآور باید شد که کانگرس و همچنان مقام های ارشد نظامی پنتاگون اصلن طرفدار فراخواندن مجموعی نظامی های خارجی از کشور ما نبوده و با تغییر اداره و اشنگتن و راه یافتن جویابین به کاخ سپید، برنامه فراخوا ندن نظامی امریکایی از کشور به کنده گزیده، سیاست اداره جدید و اشنگتن در مورد کشور ما تعیین گردیده و انتظار می رود کاداره برهبری بایند، اصل چنین فراخواندن ها را مورد بازنگری قرار دهد.

همچنان، وزارت امور خارجه کشور خبر داد که بتاريخ ۱۹ ماه مارچ سال روان، نشست با شرکت نماینده های کشورهای ایالات متحده، فدراتیف روسیه، چین و پاکستان در مسکو گشایش یافت. طرف دولت افغانستان نیز با فرستادن نماینده هایی در نشست یادشده شرکت ورزید. در این نشست از "طالب" ها تقاضاً بعمل آمد تا از انجام حملات بهاری در کشور خودداری ورزند.

در اعلامیه پایانی نشست یادشده تأکید بعمل آمد که همه طرفهای شامل درگیری های مسلحانه کشور از انجام و تداوم خشونت امتناع ورزیده و بویژه "طالب" ها باید از انجام عملیات بهاری خودداری بعمل آورند تا فضای مساعدی بمنظور دستیابی به مصالحه در کشور فراهم گردد.

کشورهای چهارگانه یادشده، طرف های درگیر را به تداوم مذاکره و گفتگو و دستیابی به تفاهم صلح آمیزی که به درگیری های چهل ساله در کشور نقطه پایان گذاشته شود، تشویق نمود. همچنان شرکت کننده های کنفرانس مسکو در مورد افغانستان، بر اهمیت تداوم مذاکرات و گفتگوهای دوحه تأکید بعمل آوردند.

در این میان، نماینده ویژه رئیس جمهوری فدراتیف روسیه اظهار نمود که در پایان مذاکرات یادشده، نماینده های جمهوری اسلامی افغانستان در مورد تداوم و وسعت بخشیدن نشست های اینچنینی تأکید بعمل آوردند. همچنان در مورد آرزومندی طرف های شرکت کننده در نشست یادشده در مسکو، امیدواری ها بمنظور ایجاد صلح و تأمین امنیت در کشور را تقویت نمود.

در کنفرانس مسکو در مورد افغانستان، در کنار نماینده های کشورهای چهارگانه، برای نخستین مرتبه، نماینده هایی از جانب جمهوری اسلامی افغانستان نیز در کارکنفرانس شرکت ورزیدند.

قابل تذکر پنجاه می شود که ایالات متحده و هم پیمانانش همراه با ائتلاف جهانی مبارزه علیه، حاضرند تا در امتداد ۱۴ ماه، نظامیان شان را از اراضی متعلق به کشور ما فراخوانند و در مقابل نیز متعهد گردیدند تا از سرزمین و اراضی کشور ما چگونه اقدام انتقامجویانه ای علیه ایالات متحده و هم پیمانانش صورت عملی اختیار ننماید. اما بمنظور جلوگیری از فاجعه بشری در یمن، گروه بندی های امدادی و سازمان های دفاع از حقوق بشر، رئیس جمهور ایالات متحده را به بازخوانی و تغییر تصمیم اداره ترامپ در مورد "تروریستی" خواندن "انصارالله" در یمن فراخواندند.

یادآوری مبنی بر این امر صورت میگیرد که شامل ساختن "انصارالله" در فهرست سازمان های تروریستی، بمفهوم عام کلمه، اقدام غیر منطقی و مخربی بشمار میآید. اداره پیشین و اشنگتن، تصمیم یادشده را زمانی اتخاذ

نمود ک اقدامات فراوانی بمنظور جلوگیری از تراژیدی بی سابقه گرسنگی انجام گردید. مقامات بلند پایه سازمان کمک های غذایی در مورد خطرات ناشی از تصمیم های ایالات متحده در مورد "انصارالله" و اثرات منفی بر معاونت ها و انجام کمک های بشردوستانه به یمن هشدار دادند.

سازمان جهانی غذا اعلام نمود که شامل ساختن "انصارالله" در فهرست سازمان های تروریستی، سبب تأثیر گذاری منفی بر پروسه های آغاز شده خواهد گردید. متحدین نزدیک رژیم سعودی نیز جنبش "انصارالله" را تحریم نمودند. ترامپ چنین تصور می نمود ک اقدامات مهمی در عرصه غلبه بر مقاومت یمن، بمنظور تغییر توازن وضعیت بنفع متحدین سعودی خواهد انجامید. اما تحریم جنبش "انصارالله" بگونه عملی بمفهوم جلوگیری از ارائه معاونت ها و فرستادن کمک های بشردوستانه به میلیون ها یمنی مستحق تلقی می گردد. اینکه، به چه نحوه ای انتقاد های داخلی و بین المللی علیه اقدامات و عملکردهای ترامپ مطرح گردید، چنین مفکوره و موضعگیری در نامه ۲۵ تن از اعضای کنگرس ایالات متحده بخوبی انعکاس یافته است. چنین تذکراتی نیز بعمل آمده که تصمیم مایک پامپیو در مورد اعلام جنبش حوثی ها در یمن بمثابة سازمان تروریستی، در نوع خود، اقدام غیر عملی و نتیجه عملکرد ناسنجیده ایالات متحده در مورد درگیری های یمن محسوب می گردد.

گام بعدی، تلاش کارکنان اداره ترامپ بمنظور وارد نمودن ضرباتی بر مجموعه سیاست خارجی و عملکردهای داخلی حاکمیت برهبری بایدن محسوب می گردید. بادر نظر داشت بحث های مکرر و پیهم در مورد سیاست ایالات متحده درباره جنگ یمن، دموکرات ها در کنگرس آن کشور، تقاضاهای خویش را بمنظور قطع کمک و مساعدت بائتلاف عربستان سعودی در این جنگ سرکوبگر، به کنگرس اظهار نمودند. اما اداره ترامپ، مانند همیشه، "انصاراله" را دسته بندی تروریستی نامیده و اداره و اشنگتن برهبری بایدن را در قبال تصمیم اتخاذ شده ای قرار داد، اما اکنون، دولت برهبری بایدن در صدد بازنگری و تجدید نظر عملکردهای دولت ترامپ می باشد.

وزارت امور خارجه ایالات متحده در امتداد ماه روان اعلام نمود که در مورد تصمیم اداره ترامپ در مورد شما مل نمودن جنبش "انصارالله" یمن در فهرست سازمان های تروریستی تجدید نظر خواهد نمود. اداره ترامپ، تصمیم یاد شده را در جریان ۱۱ ساعت، اتخاذ نموده بود. نماینده وزارت امور خارجه ایالات متحده اظهار نمود که وزارت یاد شده در صدد بازنگری تصمیم در مورد طراز بندی حوسی ها بمثابة "تروریست" ها نیز می باشد. بر بنیاد اظهارات نامبرده، وزارت امور خارجه ایالات متحده، اصل تصمیم در مورد شامل ساختن "انصارالله" در فهرست دسته بندی های تروریستی را نیز مورد بازنگری قرار خواهد داد. مقامات وزارت یاد شده همچنان متذکر گردیدند که اصل معاونت های بشردوستانه به یمن را نیز مورد بازنگری و تجدید نظر قرار خواهند داد. همچنان، معضل دیگر برای اداره بایدن، مسأله در مورد منطقه غرب آسیا و بگونه عمده، چگونگی و نحوه انجام و اجرای عملی سیاست بایدن در قبال برنامه هستوی ایران می باشد. اما اظهارات یکی از مقامات بلند پایه دولت ایالات متحده، هر نوع امیدواری در قبال حل و فصل صلح آمیز مشکل یاد شده را از میان برداشت. وزیر امور خارجه ایالات متحده اظهار نمود که تعهد دولت بایدن در مورد خودداری ایران از دستیابی به سلاح ذروی همچنان بقوت خویش باقی می باشد. همچنان از جنتب ایالات متحده تفهیم گردید که اگر ایران وارد تعامل و توافق هستوی گردد، جانب ایالات متحده نیز وارد آن خواهد گردید. اما در شرایط و وضعیت کنونی، موضوع فوق بعید بنظر رسیده و قبل از رسیدن به هدف یاد شده، باید مسیر طولانی پشت سر گذاشته شود. همچنان علاوه با ید نمود که وارد گردیدن مجدد به توافقنامه هستوی بگونه ای منتهی پنداشته می شود. بگفته بسیاری ها، جانب ایالات متحده باید سیاست باعزتی را در قبال ایران دنبال نماید تا با چنین اقدامی، از دستیابی آن کشور به سلاح هستوی جلوگیری بعمل آید. نخست وزیر رژیم صیهونیستی اسرائیل اظهار نمود که ایالات متحده نباید بگونه مجدد وارد توافق هستوی با ایران گردد. رژیم یاد شده در مسیر متذکره به سنگ اندازی هایی نیز توسل ورزیده و مکرر تفهیم نمود که کشورش مخالف جدی توافقنامه هستوی ایالات متحده با ایران بوده و از احیای آن به هیچوجه حمایت نخواهد نمود. در امتداد روزهای پسین، نخست وزیر اسرائیلی بگونه مکرر از بازگشت ایالات متحده به توافقنامه یاد شده با ایران هشدار داده و حتا به کارمندان کاخ سپید اشاره نموده و آنها را مخاطب قرار داد که بازگشت مجدد ایالات متحده به توافقنامه یاد شده، در نوع خود "بمثنابه اقدام احمقانه ای محسوب می گردد که نباید بانجام آن مبادرت ورزید".

یکشنبه اول ماه حمل سال ۱۴۰۰ خورشیدی